

CODUL DE PROCEDURĂ DISCIPLINARĂ AL PROFESIEI DE PSIHOLOG CU DREPT DE LIBERĂ PRACTICĂ

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. - Psihologul răspunde disciplinar pentru nerespectarea reglementărilor legale în vigoare referitoare la exercitarea profesiei, a Codului deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică și a deciziilor obligatorii adoptate de forurile de conducere ale Colegiului Psihologilor din România, denumit în continuare Colegiu, precum și pentru orice fapte săvârșite în legătură cu profesia, care sunt de natură să prejudicieze onoarea și prestigiul acesteia.

CAPITOLUL II

Răspunderea disciplinară

Art. 2. - (1) Încălcarea de către psiholog a normelor profesionale instituite de Colegiu, constituie, după caz, abatere disciplinară, deontologică sau profesională și angajează răspunderea sa disciplinară, dacă nu a fost săvârșită în condiții în care, potrivit legii, să fie considerată infracțiune.

(2) Răspunderea disciplinară a psihologului nu exclude răspunderea contravențională, civilă sau materială, stabilită potrivit legii.

Art. 3. - (1) Sancțiunile disciplinare, care pot fi aplicate psihologilor sau formelor de exercitare a profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, sunt:

- a) muștrare;
- b) avertisment;
- c) suspendarea temporară, pe un interval de 6-12 luni, a avizului de exercitare a profesiei;
- d) retragerea definitivă a atestatului de liberă practică;

(2) Sancțiunile prevăzute la alin. (1) lit. a) și b) se aplică de către Comisia de deontologie și disciplină, denumită în continuare Comisie, la propunerea comisiilor de specialitate ale Comitetului director, care au rol consultativ.

(3) Sancțiunile prevăzute la alin. (1) lit. c) și d) se aplică de către Comitetul director, la propunerea Comisiei.

În cazul sancțiunilor prevăzute la art. 1 lit. c) și d) Comitetul Director se întrunește în regim de urgență, în termen de 30 de zile calendaristice.

(4) În cazul în care Comitetul Director respinge sancțiunile propuse de către Comisia de deontologie și disciplină, Comitetul Director este obligat să specifice modul de desfășurare a cercetării disciplinare ulterioare.

Art. 4. - Sancțiunile disciplinare se stabilesc și se aplică numai după efectuarea cercetării prealabile.

Art. 5. - În îndeplinirea rolului său, Comisia are următoarele atribuții principale:

- a) întocmește dosarul cu privire la cauza în legătură cu care a fost sesizată;
- b) studiază dosarul cauzei și audiază părțile, după caz;
- c) studiază și analizează materialele și referatul de cercetare prealabilă pentru care a fost sesizată;
- d) aplică sancțiunile disciplinare prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. a) și b);
- e) propune Comitetului director aplicarea uneia din sancțiunile disciplinare prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. c) și d).

CAPITOLUL III

Procedura cercetării prealabile

Art. 6. - Cercetarea prealabilă reprezintă ansamblul măsurilor cu caracter procedural desfășurate în scopul stabilirii existenței/inexistenței abaterii deontologice, disciplinare sau profesionale, cu privire la aspectele care au fost sesizate sau despre care s-a luat la cunoștință în mod direct, la cauzele și împrejurările concrete în care acestea s-au produs.

Art. 7. - (1) Plângerile/reclamațiile formulate împotriva psihologilor prin care sunt semnalate abateri disciplinare se adresează exclusiv Comisiei. Sesizarea abaterii deontologice, disciplinare sau profesionale se va face în scris, prin plângere depusă la sediul central al Colegiului, ori prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire. Plângerea va fi înregistrată numai dacă conține datele de identificare (nume, prenume) ale psihologului vizat, precum și ale reclamantului.

(2) Sesizările anonime nu se iau în considerare.

(3) Sesizările colective, în care nu se nominalizează psihologii reclamați, nu se iau în considerare. În cazul sesizărilor care vizează mai mulți psihologi, reclamantul trebuie să specifice, pentru fiecare psiholog în parte, situația care face obiectul sesizării.

Art. 8. - În urma analizării sesizărilor primite potrivit dispozițiilor art. 7, Comisia dispune, după caz:

- a) respingerea plângerii ca nefondată;
- b) declanșarea cercetării prealabile.

Art. 9. - Comisia se poate autosesiza și poate dispune din oficiu începerea cercetării prealabile, dacă a luat la cunoștință în mod nemijlocit despre săvârșirea unei abateri deontologice, disciplinare sau profesionale de către un psiholog.

Art. 10. - (1) În vederea efectuării cercetării prealabile, Comisia poate desemna unul sau mai multi raportori dintre membrii Colegiului cu atribuții de control, în raport cu domeniul de specializare în care psihologul cercetat deține atestat de liberă practică. Acesta trebuie să se bucure de prestigiu, autoritate morală și profesională. Pentru aplicarea unitară a prevederilor prezentului titlu cu privire la procedura cercetării prealabile, Comisia asigură pregătirea raportorilor, în legătură cu obligațiile, sarcinile și responsabilitățile ce le revin.

(2) Raportorul efectuează investigații și pe baza acestora, în termen de cel mult 21 zile lucrătoare de la data numirii, întocmește un referat care va conține datele personale ale psihologului cercetat, descrierea amănunțită a abaterii și a circumstanțelor în care a fost săvârșită și modul de comportare anterioară a psihologului;

(3) Sunt interzise amenințările, intimidările, promisiunile exercitate în scopul de a obține probe sau dovezi, declarații, ori de a influența rezultatul cercetării prealabile.

(4) Raportorul are obligația de a asigura confidențialitatea datelor și informațiilor pe care le administrează pe parcursul efectuării cercetării prealabile.

(5) Raportorii au dreptul la indemnizație pentru control stabilită prin hotărâre a Comitetului director și la decontarea cheltuielilor de deplasare legate de îndeplinirea mandatului acordat.

(6) Raportorul are obligația de a aduce la cunoștința Comisiei, de îndată ce au fost mandatați, eventualele situații de incompatibilitate și conflict de interese în exercitarea atribuțiilor de control.

Art. 11. - Comitetul filialei teritoriale în care psihologul reclamat este membru are obligația de a acorda raportorului, în limita competențelor, sprijinul necesar desfășurării activității pentru care a fost desemnat precum și de a contribui la lămurirea deplină și temeinică a tuturor aspectelor în legătură cu cauza.

Art. 12. - Pe parcursul cercetării prealabile, psihologul reclamat are dreptul să formuleze cereri, note explicative, să propună administrarea unor noi dovezi sau documente în apărare, care trebuie verificate și incluse în dosarul cauzei.

(2) Citarea și audierea psihologului reclamat, consemnarea cererilor și susținerilor sale sunt obligatorii.

(3) Refuzul psihologului de a se prezenta la audiere sau de a da o declarație referitoare la abaterea disciplinară imputată se consemnează în procesul verbal al ședinței Comisiei, procedura disciplinară fiind continuată de drept.

Art. 13. - Dosarul cauzei va cuprinde:

- a) sesizarea (plângere, reclamație) sau actul de autosesizare al Comisiei, înregistrate;
și, după caz:
- b) aviz juridic motivat;
- c) referatul întocmit de psihologul desemnat ca raportor;
- d) declarația scrisă a psihologului cercetat;
- e) declarații ale persoanelor care au cunoștință despre fapte sau documente în legătură cu abaterea pentru care psihologul în cauză este cercetat;
- f) alte acte sau documente probatorii procurate pe cale oficială cu ocazia cercetării prealabile.

Art. 14. - (1) În scopul completării dosarului cauzei se pot desfășura, cu respectarea prevederilor legale și a celor deontologice privind confidențialitatea, următoarele activități: controlul activității psihologului cercetat, verificarea unor înscrisuri, constatarea la fața locului a unor situații de fapt, audieri de martori.

(2) Pentru lămurirea unor aspecte semnalate, poate fi solicitat și punctul de vedere al unor specialiști/experti care va avea forța probantă a oricărei alte probe din dosarul cauzei.

CAPITOLUL IV

Judecarea abaterilor disciplinare

Art. 15. - Judecarea abaterilor deontologice, disciplinare și profesionale are la bază următoarele principii:

- a) *prezumția de nevinovăție* - se prezumă că psihologul este nevinovat;
- b) *garantarea dreptului la apărare* - se recunoaște dreptul psihologului de a fi audiat, de a prezenta dovezi în apărarea sa și de a fi asistat;
- c) *celeritatea procedurii* - presupune obligația Comitetului director al Colegiului de a proceda fără întârziere la soluționarea cauzei, cu respectarea drepturilor persoanelor implicate și a regulilor prevăzute de reglementările în vigoare;
- d) *proporționalitatea* - presupune asigurarea unui raport corect între gravitatea abaterii, circumstanțele săvârșirii acesteia și sancțiunea disciplinară propusă;
- e) *unicitatea sancțiunii* - pentru o abatere nu se poate aplica decât o singură sancțiune.

Art. 16. - (1) Judecarea abaterilor deontologice, disciplinare sau profesionale are loc în termen de cel mult 21 zile lucrătoare de la data finalizării dosarului, în ședință fără asistență, în prezența majorității simple a membrilor Comisiei.

(2) Sub sancțiunea nulității absolute, lucrările fiecărei ședințe se consemnează într-un proces-verbal semnat de către membrii Comisiei prezenți la lucrări, potrivit alin. (1).

Art. 17. - (1) Prezența psihologului chemat în fața Comisiei este obligatorie. Citarea psihologului în cauză se face prin înștiințare scrisă, înmănată personal, cu semnătură de primire, ori prin scrisoare recomandată, expediată la domiciliul sau reședința comunicată de acesta Colegiului. Acesta va fi înștiințat în timp util asupra datei și locului ședinței, prin grija secretarului Comisiei.

(2) În cazuri excepționale și pentru motive bine întemeiate de natură a împiedica psihologul cercetat să dea curs citării (de exemplu, spitalizare, deces în familie, forță majoră, cercetare penală etc.) absența se consideră justificată, iar analiza cauzei se poate amâna la o ședință ulterioară.

(3) În caz de absență nejustificată, analiza cauzei se va realiza în lipsa celui chemat, specificându-se această situație în procesul-verbal al ședinței.

Art. 18. - Comisia adoptă una din următoarele hotărâri:

- a) declararea vinovăției psihologului în cauză și sancționarea acestuia;
- b) declararea nevinovăției și clasarea cazului;
- c) reanalizarea cazului.

Art. 19. - În cazul în care Comisia suspicionează că fapta comisă de psihologul cercetat întrunește elementele constitutive ale unei infracțiuni/contravenții, va declina competența decizională către departamentul juridic.

Art. 20. - (1) Dosarul cauzei se păstrează în arhiva Colegiului.
(2) Evidența sancțiunilor și comunicarea acestora tuturor părților implicate este responsabilitatea secretariatului Colegiului. Deciziile se comunică și către comisiile de specialitate, la cererea acestora.
(3) Sancțiunile prevazute la Art. 3 (1) lit. c) și d) se fac publice.

CAPITOLUL V

Aplicarea sancțiunilor disciplinare

Art. 21. - Sancțiunea disciplinară se aplică în maximum 30 de zile lucrătoare de la judecarea abaterii.

Art. 22. - (1) Sancțiunile disciplinare se aplică luând în considerare următoarele elemente:

- a) caracterul și gravitatea abaterii;
- b) activitatea desfășurată anterior;
- c) împrejurările în care abaterea a fost săvârșită;
- d) cauzele și consecințele acesteia;
- e) gradul de vinovăție;
- f) conduita psihologului pe perioada cercetării prealabile.

(2) Repetarea abaterilor disciplinare constituie o circumstanță agravantă, care va fi avută în vedere la aplicarea sancțiunii.

Art. 23. - (1) Actul administrativ de sancționare a psihologului este emis de organismele competente să aplice sancțiuni disciplinare, potrivit art. 3.

(2) Actul administrativ de sancționare prevăzut la alin. (1) cuprinde în mod obligatoriu:

- a) menționarea faptei care constituie abatere deontologică, disciplinară sau profesională;
- b) precizarea prevederilor care au fost încălcate de către psiholog;
- c) temeiul legal în baza căruia sancțiunea disciplinară se aplică;
- d) termenul de contestare;
- e) indicarea forurilor de conducere ale Colegiului la care poate fi contestat actul administrativ prin care s-a dispus sancțiunea disciplinară.

(3) Actul administrativ de sancționare poate cuprinde și alte date și elemente.

CAPITOLUL VI

Contestarea sancțiunilor disciplinare

Art. 24. - Sancțiunea disciplinară se comunică personal psihologului în cauză, cu semnătură de primire, ori prin scrisoare recomandată, la domiciliul sau reședința acestuia.

Art. 25. - (1) Sancțiunea disciplinară poate fi contestată, prin cerere scrisă, adresată, după caz, Comitetului director sau Consiliului Colegiului, în termen de 7 zile lucrătoare de la data luării la cunoștință sau de la data comunicării. Contestațiile depuse împotriva sancțiunilor prevăzute la Art. 3 alin 1 lit. a) și b) se adresează Comitetului director, iar cele împotriva sancțiunilor prevăzute la Art.3 alin. (1) lit. c) și d) se adresează Consiliului Colegiului.

(2) În situația în care psihologul sancționat disciplinar nu depune contestație în termenul prevăzut la alin. (1), actul administrativ de sancționare produce efecte la expirarea termenului menționat în art. 25 (1).

Art. 26. - (1) Forurile prevăzute la art. 25, alin (1) se pronunță, prin decizie motivată, asupra contestației în termen de 30 zile lucrătoare sau la prima ședință a Comitetului sau Consiliului Colegiului.

(2) Prin decizia motivată se poate dispune, după caz:

- a) respingerea contestației și menținerea sancțiunii aplicate;
- b) admiterea contestației și aplicarea unei sancțiuni mai ușoare;
- c) admiterea contestației și anularea dispoziției de sancționare.

(3) Comunicarea deciziei motivate către psihologul sancționat se face conform art. 24 din prezentul Cod.

Art. 27. - Aplicarea sancțiunilor prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. d) și f) atrage radierea, după caz, din Registrul unic al psihologilor cu drept de liberă practică din România sau din Catalogul structurilor de psihologie.

Art. 28. - (1) Sancțiunile disciplinare aplicate se radiază, de drept, după cum urmează:

- a) în termen de 6 luni de la aplicare, sancțiunea disciplinară prevăzută la art. 3 alin. (1) lit. a) și b);
- b) în termen de un an de la expirarea termenului pentru care a fost aplicată sancțiunea disciplinară prevăzută la art. 3 alin. (1) lit. c).

(2) Orice altă abatere deontologică, disciplinară sau profesională săvârșită până la radierea sancțiunii constituie circumstanță agravantă care va fi avută în vedere la judecarea acestei abateri.

(3) Până la radierea sancțiunilor disciplinare conform art. 28 (1) lit. a) și b), psihologul sancționat nu poate trece la o treaptă superioară de atestare și nu poate candida la o funcție de conducere în cadrul Colegiului Psihologilor din România.

CAPITOLUL VII

Medierea litigiilor

Art. 29. - Comitetul director mediază litigiile dintre psihologi cu drept de liberă practică, dintre aceștia și beneficiarii serviciilor psihologice, precum și dintre psihologi și angajatorii acestora, în probleme legate de exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică.

Art. 30. - (1) Psihologii au obligația ca, atunci când se găsesc într-o situație de litigiu legată de exercitarea profesiei cu alt membru al Colegiului, înainte de a apela la instanțele de judecată, la mijloacele mass-media sau la intervenția altor autorități competente, să se adreseze Comisiei de deontologie și disciplină.

(2) Comisia va convoca părțile în litigiu și pe baza probelor administrate de către părți și a acelor pe care, considerându-le necesare le solicită, va încerca soluționarea pe cale amiabilă a conflictului.

CAPITOLUL VIII

Dispoziții finale

Art. 31. - Prezentul Cod de procedură disciplinară intră în vigoare după aprobarea lui de către Convenția națională a Colegiului Psihologilor din România.

Prezentul Cod de procedură disciplinară al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică a fost aprobat de către Consiliul Colegiului în ședința din 7 decembrie 2012.